

Byggchefen

Medlemstidning för Byggcheferna
Oktober 2007

TEMA: CHEFENS DILEMMA

Så hanterar du svåra problem på jobbet

Våga bråka om
jämställdhet!

Följ 10 budord och
drömjobbet är ditt!

Möt politiker på byggpraov

Tredje gången gillt – Byggcheferna intog Almedalen

Omslagsfoto:
Mats Hoffmann

5-17 Tema: Chefens dilemma
**Så hanterar du
svåra problem
på jobbet**

- 4 Ledare
- 19 Våga bråka för jämställdhet
- 20 Byggcheferna intog Almedalen
– för tredje året i rad!
- 25 Riksdagsmän blev byggchefer för en dag
- 29 En bra chef ska lyfta fram hela teamet
- 31 Generationsskifte på chefsposten
– en utmaning!
- 35 10 budord och drömjobbet är ditt!
- 36 På gång
- 38 Gissa byggnaden
- 38 Krönika

> CHEFENS DILEMMA. Jens Hoffmann, vd för Dipart Entreprenad AB, kämpar mot svartjobbarna. Han vill se myndigheter på oannonserade byggarbetsplatsbesök. Som restaurangbranschens Operation Krogsanering med andra ord.

Bygg-vd utmanar svartjobbarna

> Ekobrottsmyndigheten har tillsammans med Byggbranschen i samverkan, där Byggcheferna är en av aktörerna, kartlagt den svarta byggsektorn. Resultatet är tydligt. Enorma summor pengar som årligen undanhålls beskattning, våld, hot och organiserad brottslighet är bara några av de problem som den svarta sektorn frambringar. På ett seminarium under Almedalsveckan presenterade Brotts-

” När jag då efter en tid insåg att vi inte slogs på samma villkor ... väcktes den här ilskan och en känsla av att vi spelar en fotbollsmatch där vi är åtta man och motståndarna är tolv.

förebyggande rådet (Brå) sin rapport ”Fina fasader och fixade fakturor”. Jens Hoffmann tycker Brås rapport är bra och menar att svartarbetet är minst så utbrett som rapporten visar.

– Jag har läst den och tyckte den stämde bra. I rapporten föreslås ju även oannonserade besök från Skattemyndigheten på arbetsplatserna. Det är något jag har velat införa länge och något jag tror skulle få mycket positiva effekter, säger Jens Hoffmann.

Ojämn match

Jens Hoffmann menar att Brås rapport egentligen inte tillför särskilt mycket ny information. Svartarbetet är utbrett och han tror att alla inom branschen har kommit i kontakt med detta problem. Första gången han själv reagerade starkt på svartarbetets effekter var för cirka 7–8 år sedan då hans företag huvudsakligen renoverade balkonger. Många jobb offererades, men de fick allt för ofta beskedet att de var för dyra.

– När jag då efter en tid insåg att vi inte slogs på samma villkor, vissa körde med en stor del av arbetsstyrkan svart, då blev jag förbannad. Då väcktes den här ilskan och en känsla av att vi spelar en fotbollsmatch där vi är åtta man och motståndarna är tolv.

Jens Hoffmanns engagemang har hållit i sig och nu syns han ofta i artiklar och på seminarium som behandlar svartarbete. Men varför drabbas just byggbranschen av svartarbete?

– Först och främst är det väldigt mycket pengar i omlopp. Sen går efterfrågan på byggnadsarbetare upp och ner, antingen är det för lite folk eller för mycket. Dessutom är det minimal kontroll på marknadens aktörer. Och många som köper de här tjänsterna är lekmän, då blir det tyvärr ofta bara priset som styr. Bästa sättet att få ett bra pris är ju att strunta i skatter och avgifter och det gynnar ju dem som bedriver helt eller delvis svart verksamhet.

Historiska händelser

Han menar att det är viktigt att myndigheter visar branschen och allmänheten att det inte är accepterat med svartjobb, det vill säga att det blir sanktioner mot dem som inte följer lagar och avtal. Han påpekar också att detta bara kan uppstå genom någon form av kontroll och det sker effektivast ute på byggena. Även om allt som redan görs med ID06, omvänd moms och andra initiativ är positivt.

– Problemet i dag är att man tvingas göra revisioner på sådant som hände för flera år sedan. När man då upptäcker svartjobbshärvorna så är företagen, bokföringen och personerna ofta sedan länge borta och utredningarna blir säkerligen ineffektiva och dyra.

Viktig självsannering

Men Jens Hoffmann vill inte lägga allt ansvaret för att förhindra svartarbete hos myndigheterna, utan hävdar att detta även är en beställarfråga. Beställaren,

FOTO: BÖRJE HAMMARSTRÖM

Jens Hoffman, vd för Dipart Entreprenad AB.

FOTO: JENS HOFFMANN

antingen fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar eller större byggher, måste säkerställa att deras underleverantörer är seriösa. Att bara konstatera att bolaget har F-skattsedel, försäkringar och kollektivavtal räcker inte, menar han. Som exempel nämner han att han själv med jämna mellanrum hittar svart arbetskraft på sina egna byggen. Det händer när han åker ut på byggena och pratar med underentreprenörernas gubbar i boden.

– De svarar ärligt på mina frågor om anställningsförhållanden, löner och deras försäkringar, säger Jens Hoffmann.

Via Skatteverket kan man se hur mycket arbetsgivaravgifter företag betalar in om man misstänker att allt inte står rätt till. Jämför man då antal anställda med summan arbetsgivaravgifter så får man tydliga indikationer.

Förändra attityderna

Allt är dock inte nattsvart. Det finns flera beställare som har kommit långt i arbetet med att kontrollera att entreprenörerna är seriösa.

– Beställare som till exempel Stockholms hem, Locum och Huga och ett flertal andra är bra på att hantera det här. Där konkurrerar vi på lika villkor och det

är alltid skönt att veta, om vi förlorar ett jobb för att vi är för dyra, att det har gått till på rätt sätt.

Han fortsätter med en eloge till branschens företrädare.

– Jag tycker att branschen har gjort mycket bra, både facket och Sveriges Byggindustrier. Men man måste få ut branschens värderingar ordentligt så det blir attitydsförändringar ute på byggarbetsplatserna.

Ändra på lagen

Om Jens Hoffmann skulle plita ner en önskelista över drömscenarios för att stävja svartarbetet skulle oannonserade kontroller på byggarbetsplatserna stå högst upp på listan. Han menar att den enskilt viktigaste åtgärden i kampen mot svartarbetet är att skattemyndigheten kan synas ute på byggena och jobba på samma sätt som de gör i operation Krogsanering. Bara risken att någon skulle kunna komma och ertappa en skulle vara oerhört preventiv.

– De säger ju att det krävs en lagändring, då får vi väl ändra på lagen. Det fungerar ju inom taxinäringen och restaurangnäringen. Man kan ju inte skicka ut en blankett till en restaurang och säga – har ni problem med rättor i köket vänligen faxa in – däremot om operation krogsanering åker ut då får de ofta resultat. De erfarenheterna borde man ta tillvara och översätta dem till vår bransch. Det tror jag väldigt många seriösa entreprenörer skulle uppskatta. ■

Text: Mikael Lindgren

Peter Löfgren, utvecklingschef på Sveriges Byggindustrier.

ID06 – snart nära dig!

> ID06 är ett projekt som syftar till att försvåra svartarbete och ekonomisk brottslighet samt att stärka den sunda konkurrensen i byggbranschen.

> Projektet innebär att alla som vistas på en byggarbetsplats ska vara förnamnda av sin arbetsgivare, bära en synlig namnbricka och kunna legitimera sig.

Peter Löfgren är utvecklingschef på Sveriges Byggindustrier och även projektledare för ID06 – Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning. ID06 har just börjat implementeras i branschen och Peter Löfgren är nöjd med branschens respons.

– Vi har ett bra flöde av företag som beställer ID06 behörighetskort. Det är framförallt större rikstäckande företag som nu har börjat implementera systemet.

Vad har varit svårast?

– I alla förändringsprojekt möter man en rädsla för förändringar. Sen tror jag att en del är rädda för att det ska bli mer administration och därmed en extra arbetsbörda för platscheferna. Men när vi förklarar att syftet är att skapa en sund konkurrens och säkra arbetsplatser så inser alla värdet.

Peter Löfgren är optimistisk till den fortsatta utvecklingen av projektet.

– Ska man döma av beställningen av behörighetskort så finns det ett brett intresse för ID06 och det handlar nu om att hjälpa till så att alla som vill komma igång med det här kan göra det. ■

Text: Mikael Lindgren

ID06 | Kortthet

- Uppdragstagaren är skyldig att i förväg skriftligen anmäla till uppdragsgivaren namn och personnummer på dem som har rätt att vistas på byggarbetsplatsen.
- Alla på byggarbetsplatsen är skyldiga att kunna visa giltig legitimation.
- Alla på byggarbetsplatsen är skyldiga att bära synlig namnbricka.
- Uppdragsgivaren är skyldig att dagligen föra närvaroförteckning.
- Uppdragsgivaren har rätt att avisa personer som inte förnamnats eller saknar legitimation.
- Uppdragsgivaren har rätt att kräva vite om anställd inte kan legitimera sig.
- Uppdragstagaren är skyldig att återropa ID06 i avtal med eventuell underleverantör.

FOTO: FOTOAKUTEN.SE